

Stanovisko RRZ k návrhu výdavkových limitov

Ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti schválený v roku 2011 obsahuje povinnosť zavedenia výdavkových limitov¹ bez toho, aby špecifikoval konkrétny termín. Ministerstvo financií SR (MF SR) v programe stability z apríla 2018 avizovalo začiatok prác na testovaní výdavkových limitov, pričom v roku 2019 malo prebehnúť prvé skutočné testovanie. V októbri 2018 vydal Inštitút finančnej politiky (IFP) MF SR diskusnú štúdiu² s návrhom na implementáciu výdavkových limitov, ktorá obsahuje popis základných prvkov limitov a má za cieľ otvoriť verejnú diskusiu k ich podobe. Testovanie limitov zatiaľ nebolo spustené.

Vzhľadom na to, že výdavkové limity predstavujú chýbajúci operatívny nástroj riadenia verejných financií na Slovensku, ktorý mal byť súčasťou fiškálneho rámca spolu so zavedením dlhovej brzdy, Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (RRZ) v minulosti opakovane poukazovala na potrebu ich prijatia³. Z uvedeného dôvodu RRZ považuje za dôležité poskytnúť svoj odborný pohľad na jednotlivé časti návrhu.

V slovenskom fiškálnom rámci predstavujú výdavkové limity významný prvok, ktorý má dopĺňať pravidlo ústavného limitu na dlh. RRZ považuje záväzné výdavkové limity za najvhodnejšie operatívne fiškálne pravidlo na riadenie rozpočtu smerom k dlhodobej udržateľnosti verejných financií, pričom aj odborná literatúra poukazuje na skutočnosť, že takéto limity bývajú spojené s lepšími rozpočtovými výsledkami⁴. Naopak, ústavný limit na dlh by mal byť uplatňovaný až v prípade, ak zlyhajú operatívne nástroje na riadenie rozpočtu, ktoré by mali z povahy svojej konštrukcie predchádzať zvýšeniu dlhu do sankčných pásiem. Chýbajúce výdavkové limity tak zvyšujú pravdepodobnosť dosiahnutia a zotrvania dlhu v sankčných pásmach ústavného limitu, ktorý sa bez výdavkových limitov stáva nevhodným operatívnym pravidlom. RRZ preto **zverejnenie návrhu výdavkových limitov vníma pozitívne.**

Zvolenú formu výstupu nepovažuje RRZ za dostatočne záväznú z hľadiska prezentovaného zámeru vlády prijať výdavkové limity. Oficiálny materiál MF SR schválený vládou by posilnil záväznosť celého procesu, keďže by bolo už v tejto fáze nutné stanoviť konkrétne termíny s povinnosťou ich odpočtovania, pričom by do tejto verejnej konzultácie boli prirodzene vyzvané aj všetky kapitoly štátneho rozpočtu a ostatné subjekty verejnej správy. Vzhľadom na najskorší možný termín zavedenia výdavkových limitov od roku 2024 (pri zohľadnení priestoru na

¹ Ide o článok 7, odsek 3 zákona č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti: „Postup pri určení limitu verejných výdavkov ustanoví zákon.“

² Inštitút finančnej politiky: [Skrutkovač na hodnotu za peniaze](#), diskusná štúdia 3, október 2018. Popis dokumentu obsahuje informáciu, že ide o návrh Inštitútu finančnej politiky, ktorý nemusí nutne odzrkadľovať oficiálne stanovisko Ministerstva financií SR.

³ Návrh výpočtu výdavkových limitov bol pôvodne súčasťou zákona o rozpočtovej zodpovednosti. V priebehu jeho schvaľovania sa vyčlenil a mal byť súčasťou pripravovanej novely zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy v súvislosti s implementáciou Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v Hospodárskej a menovej únii v roku 2013. MF SR však od zavedenia záväzných výdavkových limitov upustilo.

⁴ Štúdia Medzinárodného menového fondu [Cordes et al. \(2015\)](#) ukázala na základe údajov pre všetky krajiny s fiškálnymi pravidlami, že výdavkové pravidlá v porovnaní s inými operatívnymi fiškálnymi pravidlami sú spojené s vyššou úrovňou primárneho salda ako aj s častejším výskytom proticyklických politik.

odbornú diskusiu, testovanie limitov, termíny konania riadnych parlamentných volieb a za predpokladu plnej podpory nových vlád) predstavuje obdobie od zavedenia ústavného limitu na dlh nevyužitú príležitosť na posilnenie fiškálneho rámca na Slovensku.

Základné prvky návrhu

Návrh sa zameriava na tri základné oblasti: 1) formuláciu výdavkových limitov a ich napojenie na agregátne fiškálne ciele, 2) rozsah výdavkových limitov a ich členenie a 3) záväznosť a nástroje na riadenie neistoty. Podľa názoru RRZ tieto oblasti, spolu s primeraným rozdelením kompetencií medzi jednotlivé inštitúcie, sú kľúčové z hľadiska správneho nastavenia výdavkových limitov. S viacerými základnými bodmi sa RRZ stotožňuje, pričom ide najmä o:

1. **RRZ vo všeobecnosti súhlasí s navrhovaným postupom výpočtu vychádzajúcim z bezpečnej úrovne dlhu, z ktorej vyplynie strednodobý rozpočtový cieľ a vláda si stanoví trajektóriu k nemu.** Z tohto pohľadu je vhodné aj navrhované 4-ročné obdobie záväzných limitov a ich pevné stanovenie na začiatku funkčného obdobia vlády, pričom limity bude schvaľovať Národná rada SR. RRZ súhlasí aj s nominálnym vyjadrením limitov v eur.

Z hľadiska makroekonomickej stability by limity mali **umožňovať realizáciu proticyklickej fiškálnej politiky**. RRZ preto oceňuje návrh, že by mali vychádzať zo štrukturálnych daňových a nedaňových príjmov odhadnutých na začiatku volebného obdobia. **Voľnosť vlády pri realizovaní jednotlivých politik** sa zabezpečí priebežnými úpravami limitu o vplyvy prijímaných príjmových opatrení, ako aj opatrení, ktoré ovplyvnia verejné financie za horizontom funkčného obdobia vlády. Na to, aby limity neznižovali motiváciu na prijímanie opatrení na zlepšenie efektívnosti výberu daní, je vhodné, po potvrdení ich vplyvov, do limitov zahrnúť aj tieto opatrenia. Symetricky by sa do limitu malo premietnuť aj zníženie efektívnosti výberu daní⁵. Umožnenie presunov výdavkov medzi rokmi v určitej výške má opodstatnenie najmä pri kapitálových výdavkoch, ktoré môžu v jednotlivých rokoch kolísať. Všetky tieto prvky sú súčasťou návrhu.

2. **RRZ súhlasí aj s navrhovaným rozsahom limitov.** Limity sa nebudú vzťahovať na samosprávy a iné nezávislé inštitúcie verejnej správy a budú z neho vylúčené skupiny výdavkov, ktoré vláda nemá pod priamou kontrolou. Konkrétne ide o úrokové náklady verejnej správy, výdavky kryté príjmami z EÚ rozpočtu, spolufinancovanie EÚ fondov, odvod do rozpočtu EÚ a cyklický vplyv vybraných sociálnych dávok, napríklad výdavkov na dôchodky a dávok v nezamestnanosti.
3. **Pozitívne je možné vnímať aj myšlienku zavedenia v čase sa zvyšujúcej rezervy v rámci výdavkového limitu,** ktorá by mohla vykryť prípadné menšie výkyvy

⁵ Zatiaľ však chýba dostatočne zdokumentovaný spôsob vyhodnotenia zmeny efektívnosti výberu daní. V súčasnosti MF SR používa zjednodušený postup týkajúci sa zlepšovania výberu iba jednej dane (DPH).

v ekonomickom vývoji oproti očakávaniu. Výraznejšie výkyvy by mali podľa návrhu pokrývať únikové klauzuly definované v zmysle zákona o rozpočtovej zodpovednosti⁶. RRZ súhlasí s konštatovaním z návrhu, že na **použitie rezervy** (v prípade nenaplnenia rizík) **je potrebné stanoviť základné pravidlá a jej použitie by malo podliehať dohľadu nezávislej inštitúcie.**

Nevyhnutnou súčasťou limitu je aj korekčný mechanizmus, ktorý by sa podľa návrhu mal uplatniť symetricky prostredníctvom zmien v stanovených cieľoch v prípade výraznejších odchýlok vo vývoji výdavkov spôsobených odlišným makroekonomickým a demografickým vývojom, vývojom položiek vylúčených zo stropu a pri uplatnení prísnejších sankčných pásiem dlhovej brzdy.

Návrhy RRZ na doplnenie

Z pohľadu RRZ návrh ponecháva otvorené niektoré dôležité otázky nastavenia výdavkových limitov resp. obsahuje varianty bez jednoznačne určenej preferencie:

- **Nejasne je formulované odporúčanie na stanovenie strednodobého rozpočtového cieľa⁷.** RRZ preferuje možnosť **vychádzať z ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti⁸**, pričom **stanovené ciele vlády by mali viesť k zlepšovaniu dlhodobej udržateľnosti.** Týmto prístupom by sa priamo prepojili výdavkové limity s dlhodobou udržateľnosťou⁹ tak, ako predpokladá zámer ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti¹⁰. Zároveň by sa tým zabezpečila konzistentnosť národného fiškálneho rámca.

⁶ Úlohu únikovej klauzuly naviazanej na veľmi nepriaznivý ekonomický vývoj vníma RRZ podobne ako pri dlhovej brzde, t.j. mala by vytvoriť priestor na realizáciu konsolidačných opatrení po odznení nepriaznivého vývoja. Nastavenie výdavkových limitov umožňuje realizáciu proticyklickej fiškálnej politiky. Ak sa výdavkové limity stanovia pred poklesom ekonomickej aktivity, ich dodržanie v čase nepriaznivého ekonomického vývoja povedie k nárastu deficitu (kvôli výpadkom príjmov). Kumulácia deficitov počas viacerých rokov môže výrazne zhoršiť dlhodobú udržateľnosť verejných financií, pričom práve uplatnenie únikovej klauzuly, t.j. zrušenie pôvodne stanovených limitov, by vytvorilo priestor na správne načasovanie prispôsobenia výdavkov nižšej úrovni príjmov stanovením nových záväzných limitov.

⁷ Podľa návrhu by minimom pre stanovenie strednodobého rozpočtového cieľa mali byť pravidlá Paktu stability a rastu a výhľadovo by sa malo vychádzať z ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti.

⁸ Ukazovateľ dlhodobej udržateľnosti je definovaný v zákone o rozpočtovej zodpovednosti (článok 2, písmeno c), pričom RRZ v súčasnosti nezahŕňa do výpočtu ukazovateľa napríklad odhadovaný vplyv hospodárenia štátnych podnikov, Národnej banky Slovenska a podmienené záväzky. Zámerom RRZ je posudzovať dlhodobú udržateľnosť a príspevok vlády k nej v súlade s konceptom čistého bohatstva. Napríklad zlepšovanie salda verejnej správy znižovaním investícií neprispieva k zlepšovaniu čistého bohatstva, čo by sa nemalo prejavovať ani v zlepšení dlhodobej udržateľnosti.

⁹ Strednodobý rozpočtový cieľ vypočítaný podľa pravidiel Paktu stability a rastu zachytáva tretinu odhadovaných nákladov spojených so starnutím populácie. Ide o minimálnu hodnotu cieľa, pričom vlády si môžu stanoviť prísnejší strednodobý cieľ. Podľa odhadov RRZ splnenie takto stanoveného strednodobého rozpočtového cieľa nezabezpečí dlhodobú udržateľnosť verejných financií (RRZ, [Hodnotenie strednodobých rozpočtových cieľov na roky 2018 až 2021](#), jún 2018).

¹⁰ Dôvodová správa k zákonu č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti, Čl. 7: „Zavedenie výdavkových limitov je v slovenskej ekonomike najvhodnejším fiškálnym pravidlom pre zabezpečenie dlhodobej udržateľnosti hospodárenia Slovenskej republiky a prijateľnej zadlženosti.“

- **Návrh neuvažuje s pravidlom, ktoré by zabránilo stanoveniu optimistických cieľov na posledný rok štvorročného obdobia limitov.** Minimálne pravidlá zlepšenia štrukturálneho salda sú v návrhu naviazané na Pakt stability a rastu, ktorý nerozlišuje politický cyklus. Špecifikom výdavkových limitov definovaných na štvorročné funkčné obdobie vlády je, že za realizáciu výdavkov v poslednom roku môže byť do veľkej miery zodpovedná iná vláda¹¹.
- **Návrh prisudzuje viacero úloh nezávislej autorite bez jednoznačnej špecifikácie konkrétnej inštitúcie.** V prípade, že by nové úlohy vyplývajúce zo stanovenia výdavkových limitov (napríklad prognóza nedaňových príjmov, úrokových nákladov, hospodárenia samospráv) boli prisúdené existujúcim výborom¹², zvýšili by sa tým požiadavky na ich členov s otáznym vplyvom na kvalitu výstupov. Na zabezpečenie nezávislosti vstupov do výpočtu výdavkových limitov by podľa názoru RRZ bolo potrebné zmeniť aj aktuálne nastavenie pravidiel fungovania výborov, najmä posilniť záväznosť používania prognóz v rozpočtovom procese a vedenie výborov¹³.
- Podľa navrhovaných úloh¹⁴ by hodnotenia RRZ mali mať len odporúčací charakter bez možnosti ovplyvnenia aktuálneho výpočtu a nastavenia výdavkových limitov. Takéto inštitucionálne nastavenie však vytvára riziko neúčinnosti výdavkových limitov¹⁵. **Posilnenie úlohy RRZ¹⁶ najmä pri výpočte, aktualizácii a vyhodnotení limitov by preto zvýšilo kredibilitu tohto nástroja¹⁷.**
- RRZ považuje za dôležitú súčasť pravidla aj **správne nastavený korekčný mechanizmus**. Návrh neuvažuje so žiadnymi sankciami v prípade prekročenia limitu v jednom roku. Disciplinujúcim faktorom by mala byť iba požiadavka dodržania

¹¹ Ide najmä o situáciu, keď sa parlamentné voľby uskutočnia na začiatku roku.

¹² Ide o Výbor pre makroekonomické prognózy a Výbor pre daňové prognózy.

¹³ Podľa článku 8, ods. 1 zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti sú výbory poradnými orgánmi ministra financií. Predsedom výborov je riaditeľ Inštitútu finančnej politiky. Východiskom ich diskusie je prognóza zostavená Inštitútom finančnej politiky. Takéto nastavenie pri schvaľovaní vstupov do výpočtu výdavkových limitov by mohlo vyvolať otázky o ich nezávislosti. Povinnosť používať nezávislú makroekonomickú prognózu v celom rozpočtovom procese vyplýva aj z nariadenia EÚ č. 473/2013 o spoločných ustanoveniach o monitorovaní a posudzovaní návrhov rozpočtových plánov a zabezpečení nápravy nadmerného deficitu členských štátov v eurozóne (článok 4, odsek 4).

¹⁴ RRZ sú v návrhu pridelené tieto úlohy: odporúčaný strednodobý rozpočtový cieľ, stanovisko k výpočtu výdavkových limitov, vyhodnotenie plnenia limitov za predchádzajúci rok a stanovisko k aktualizácii limitov, stanovisko RRZ k uplatňovaniu únikových klauzúl, odporúčanie RRZ pri nesplnení stropu a pri odlišnom vývoji ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti z dôvodov mimo kontroly vlády.

¹⁵ Podobný prípad nastáva pri hodnotení pravidla vyrovnaného rozpočtu, kedy MF SR v prvom kroku zhodnotí jeho plnenie a RRZ následne reaguje svojim stanoviskom, pričom odlišné závery RRZ (napríklad potrebu spustenia korekčného mechanizmu na základe výsledkov roku 2015) už MF SR nezohľadňuje.

¹⁶ Významnejšiu úlohu nezávislých inštitúcií pri hodnotení fiškálnych pravidiel predpokladá aj pripravované nariadenie Rady (Proposal for a Council directive laying down provisions for strengthening fiscal responsibility and the medium-term budgetary orientation in the Member States, 6 December 2017, COM(2017) 824 final).

¹⁷ Dôvodová správa k zákonu č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti, Čl. 7: „Výdavkové stropy ponúkajú veľmi jasný a transparentný pohľad na dodržiavanie pravidiel a ich výhodou je, že ich vyhodnotenie je možné relatívne účinne zabezpečiť radou.“

pôvodného limitu stanoveného na nasledujúci rok. Podľa názoru RRZ by sa však prekročenie limitu v jednom roku malo premietnuť do jeho sprísnenia v ďalších rokoch, čím sa zabezpečí neutrálny vplyv na vývoj dlhu, ktorý je kľúčový z hľadiska dlhodobej udržateľnosti.

- **V návrhu chýba konkrétny časový plán implementácie a nejasný je aj termín začatia testovania tohto nástroja v rozpočtovom procese.** Súčasťou prípravných prác by malo byť testovanie návrhu aj na historických dátach, čím by sa mohla skrátiť obdobia potrebné na ich implementáciu. Podľa názoru RRZ by na nastavenie a testovanie limitov v rozpočtovom procese mali postačovať dva roky a ďalšie dva roky by mohol trvať proces vyhodnocovania, prípravy a schvaľovania legislatívy. V prípade, že by sa s testovaním začalo v roku 2020¹⁸, limity by mohli vstúpiť do platnosti v roku 2024. Vláda, ktorá by vzišla z parlamentných volieb v roku 2024, by si tak mohla stanoviť limity na roky 2025 až 2028. Prípadné zdržania v príprave by mohli posunúť implementáciu limitov o ďalšie volebné obdobie.

Technické otázky

Návrh načrtáva aj niektoré **otvorené otázky najmä technického charakteru**, ktoré by podľa názoru RRZ mali byť v rámci procesu testovania limitov vyriešené. Výpočet výdavkových limitov si vyžiada spresnenie odhadu resp. zmenu aktuálneho prístupu k odhadu niektorých položiek:

- Daňové príjmy sú v súčasnosti posudzované Výborom pre daňové prognózy¹⁹, pričom riziká rozpočtu sa pravidelne koncentrujú v nedaňových príjmoch a úpravách daňových príjmov nad rámec prognózy. **Rozšírenie nezávislého posúdenia na všetky ostatné príjmy považuje RRZ za nevyhnutné²⁰.**
- **Je potrebné stanoviť jednotný prístup k odhadu cyklickej zložky salda a identifikácii jednorazových vplyvov.** MF SR v súčasnosti používa v závislosti od charakteru svojich výstupov dva rôzne odhady cyklickej zložky a jednorazových vplyvov (vlastný prístup pri hodnotení pravidla o vyrovnanom rozpočte²¹ a odhad podľa metodiky Paktu stability a rastu v dokumentoch predkladaných Európskej komisii). RRZ preferuje svoj prístup k odhadu cyklickej zložky zahŕňajúci odhady viacerých inštitúcií (vrátane MF SR a EK) a rôzne metódy odhadu, pričom sa používa aj pri vyčíslení ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti. Výhodou je vyššia stabilita časových radov pri zachovaní ekonomickej interpretovateľnosti výsledkov.

¹⁸ Ide o hraničný termín, keďže už v súčasnosti prebieha začiatková fáza prípravy rozpočtu na rok 2020.

¹⁹ RRZ preferuje aktuálne používaný prístup k prognóze daní. Nahradenie celého procesu trendovou prognózou daní (alternatívny prístup uvedený v návrhu) nepovažuje za vhodné.

²⁰ Pravidelne opakujúcimi sa rizikami sú nadhodnotené príjmy z dividend, predaja majetku štátu a emisných povoleniek. Rozšírenie nezávislého posúdenia len na vybrané položky nedaňových príjmov by nemuselo byť dostatočné, keďže by to vytváralo motivácie na nadhodnotenie iných položiek. Príkladom je aj zahrnutie nešpecifikovaného opatrenia medzi iné nedaňové príjmy v Rozpočte verejnej správy na roky 2019 až 2021.

²¹ Prognóza produkčnej medzery, ktorá je základom odhadu cyklickej zložky, je súčasťou prognózy Výboru pre makroekonomické prognózy.

- **Špecifický dôraz je potrebné klásť na prijaté opatrenia, ktoré ovplyvnia saldo za horizontom aktuálnych výdavkových limitov.** Premietnutie zmien do limitu by malo byť na posúdení nezávislej autority, pričom prístup by mal byť asymetrický. Opatrenia, ktoré v dlhodobom horizonte zhoršujú primárne štrukturálne saldo, by sa do limitu mali premietnuť v plnej výške. Na druhej strane pri opatreniach zlepšujúcich primárne štrukturálne saldo by sa z dôvodu opatrnosti mali do limitu premietnuť len tie, u ktorých nie sú zjavné pochybnosti o ich plnej implementácii resp. realistikosti²².
- Zároveň bude potrebné **zmeniť súčasný zjednodušený prístup k odhadovaným vplyvom opatrení na zlepšenie výberu daní²³**, keďže tieto by sa mali podľa návrhu premietnuť do zmeny limitu. Súčasný prístup je spojený s vysokou mierou neistoty, keďže jednotlivé opatrenia vlády nie je možné jednoznačne priradiť k zmenám v správaní daňovníkov.
- **Veľkosť rezervy na pokrytie menších výkyvov v ekonomickom vývoji** by mala byť stanovená na základe analýzy zohľadňujúcej ekonomický vývoj na Slovensku a citlivosť verejných výdavkov na potenciálne ekonomické šoky.
- **Pri úprave limitu výdavkov o vplyvy zmien v sektore verejnej správy z dôvodu preradenia subjektu je potrebné rozlišovať dôvody preradenia.** Napríklad vznik nového subjektu alebo zánik existujúceho subjektu zaradeného do sektora verejnej správy by nemali viesť k úprave limitu v prípade, že je dôsledkom rozhodnutia vlády. Úprava limitu môže byť opodstatnená pri rozhodnutí o zaradení existujúcich subjektov do sektora verejnej správy, čím dochádza k automatickému nárastu úrovne príjmov a výdavkov. Aj v tomto prípade je však potrebné zisťovať vplyv realizovaných opatrení vlády na preradenie.
- Podľa názoru RRZ je **potrebné spresniť aj rozsah limitov, aby nedošlo k ich obchádzaniu.** Mali by sa z nich **vylúčiť tie výdavky pod kontrolou vlády, ktoré nemajú vplyv na saldo verejnej správy.** Ide napríklad o poisťné platené štátom za zákonom definovaný okruh osôb, ktoré v rovnakej sume zvyšuje príjmy a výdavky verejnej správy. Zároveň aj **presuny výdavkov medzi rokmi by sa mali symetricky**

²² Napríklad nie je možné realisticky uvažovať o zmene, ktorá by od roku 2030 znížila dôchodky o 80 %. Opatrnosť v prístupe potvrdzuje aj príklad dôchodkovej reformy uskutočnenej v roku 2012 (najmä naviazanie veku odchodu do dôchodku na očakávanú dĺžku života a postupný prechod na indexáciu dôchodkov o infláciu), kedy jej odhadované dlhodobé vplyvy RRZ v plnej miere premietla do zlepšenia ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti. V prvých rokoch fungovania nového systému však došlo k viacerým zmenám (napríklad zavedenie minimálnej valorizácie dôchodkov), ktoré pozitívne vplyvy na verejné financie znížili.

²³ Odhadované vplyvy opatrení na zlepšenie výberu daní sa používajú pri hodnotení pravidla o vyrovnanom rozpočte. MF SR odhaduje vplyv lepšieho výberu DPH na základe miery medziročného nárastu efektívnej daňovej sadzby očistenej o iné legislatívne opatrenia (pri nezmenenej efektívnej daňovej sadzbe by bol vplyv nulový). Zmeny v efektivite výberu daní nie je vždy možné jednoducho oddeliť od cyklického vývoja ekonomiky. Dôvodom zlepšeného alebo zhoršeného výberu daní môže byť aj pro-cyklickosť elasticity daňových príjmov voči rastu ekonomiky.

zachytiť v limitoch. Ak sa presunie realizácia výdavku z jedného roku do ďalšieho, v prvom roku by sa limit mal znížiť (a voči takémuto zníženému limitu vyhodnocovať jeho plnenie) a v nasledujúcom zvýšiť o sumu presunutých výdavkov.

- Návrh uvádza viaceré predpoklady potrebné pre implementáciu výdavkových limitov. Jedným z nich je podľa RRZ aj **dosiahnutie porovnateľnosti rozpočtovaných a vykazovaných údajov**, čo si vyžaduje rozpočtovanie príjmov a výdavkov subjektov patriacich do sektora verejnej správy, ktoré sa v súčasnosti nerozpočtujú a zjednotenie prevodových mostíkov z národnej klasifikácie do metodiky ESA 2010 pri rozpočte a vykazovaní. Takisto je potrebné **zmeniť rozpočtovú klasifikáciu** tak, aby umožnila jednoznačné identifikovanie transakcií so subjektmi, ktoré sú vylúčené z limitu a jasne zdefinovať niektoré položky vylúčené z limitu prostredníctvom existujúcich klasifikácií (EÚ fondy, výdavky na spolufinancovanie).
- **Ilustratívny výpočet limitu** uvedený v diskusnej štúdii (príloha 2) **duplicitne odpočítava výdavky reagujúce na hospodársky cyklus** z celkových výdavkov verejnej správy (v bode 1 a v bode 3b). Zároveň by bolo vhodné špecifikovať položky za subjekty vylúčené z výdavkového stropu (bod 4 obsahuje iba celkovú sumu), ktoré do výpočtu vchádzajú.